

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

МАГІСТР
(освітній ступінь)

Кафедра Дизайну архітектурного середовища

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан архітектурного факультету

 /В. О. Кашченко /
«___» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Критика сучасних архітектурних теорій

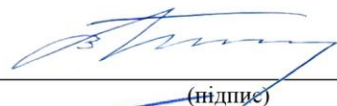
(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
191	Архітектура та містобудування
	ОНП «Містобудування»

Розробники:

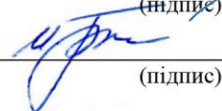
В.О. Тімохін, доктор архітектури, професор

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Булах І.В., доктор архітектури, професор

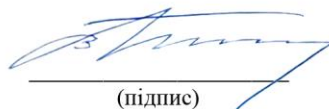
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри Дизайну
архітектурного середовища

протокол № 11 від «22 » квітня 2022 року

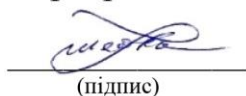
Завідувач кафедри

(підпис)

/ В. О. Тімохін /

Схвалено гарантом освітньої програми

Гарант ОП

(підпис)

/ Н.М.Шебек /

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № 7 від «01» липня 2022 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр		Форма навчання:								денна				Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету
	Назва спеціальності, освітньої програми	Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт							
			Всього	аудиторних			Сам. роб.									
				Разом	у тому числі											
					Л	Лр		Пз								
			КП	КР	РГР	Конт. роб										
191	Архітектура та містобудування Містобудування	3	90	30	22		8	60			1		E	2		

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни «Критика сучасних архітектурних теорій» полягає у підвищенні рівня теоретичної і фахової підготовки студентів у сфері наукових досліджень проблем розвитку сучасної теорії і методології архітектурно-дизайнерського і містобудівного проектування.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є теоретична та практична підготовка студентів з питань:

- виявлення і критичний аналіз існуючих напрямів і течій у розвитку сучасної архітектурної теорії та практики проектування;
- визначення теоретичних підходів і особливостей формування регіональних і міжрегіональних архітектурних шкіл, сучасних архітектурних стилів;
- дослідження і критичний порівняльний аналіз наукової і художньої творчості сучасних майстрів містобудування, архітектури і дизайну.

Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<http://org2.knuba.edu.ua>).

Компетенції та програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст	Програмні результати
Інтегральна компетентність		
ІК	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в галузі архітектури та містобудування	
Загальні компетентності		
ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	
ЗК04	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	
ЗК07	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	
Фахові компетентності		
СК01	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах.	
СК02	Здатність розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	
СК06	Здатність аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію, необхідну для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування.	
СК11	Здатність критично осмислювати проблеми архітектури та містобудування.	

СК13	Здатність до концептуального проектування містобудівних, ландшафтних і туристично-рекреаційних об'єктів із застосуванням принципів і методів художньої творчості.
Програмні результати навчання	
РН01	Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.
РН02	Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.
РН04	Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності.
РН15	Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування.
РН16	Здійснювати проектування та реконструкцію містобудівних, ландшафтних і туристично-рекреаційних об'єктів із дотриманням чинних нормативно-правових документів та із застосуванням принципів і методів художньої творчості.
РН17	Планувати і виконувати наукові дослідження в сфері архітектури та містобудування.

Програма дисципліни

Змістовний модуль 1. Передумови виникнення і основні течії в сучасній архітектурній теорії.

Лекції:

Лекція 1. Зміна архітектурно-містобудівної ідеології у 50-70 рр. XX ст.

Лекція 2. Архітектурні та антиархітектурні утопії.

Лекція 3. Популізм – рух до архітектури постіндустріального суспільства.

Лекція 4. Сучасний раціоналізм – пошук нової монументальності.

Лекція 5. Продуктивізм – архітектура техносфери.

Змістовний модуль 2. Теоретичні засади формування і критика стильових напрямів в сучасній архітектурі, містобудуванні та дизайні.

Лекції:

Лекція 6. Поставангардизм – популістсько-плюралістичне мистецтво комунікабельності.

Лекція 7. Метаболізм і національна японська традиція.

Лекція 8. Досягнення та перспективи стилю високих технологій.

Лекція 9. Регіоналізм у сучасній архітектурі.

Лекція 10. Архітектурні конкурси середини-кінця XX ст. та їх вплив на сучасну архітектурно-містобудівну теорію.

Лекція 11. Перспективи розвитку архітектурної теорії та її критики.

Практичні заняття:

Практичне заняття 1. Ганс Холляйн і Альдо Россі – віденська й італійська архітектурні школи.

Практичне заняття 2. Луїс Кан і Кензо Танге – концептуалізм в теорії та практиці архітектурного проектування.

Практичне заняття 3. Рікардо Бофілл і «Паризька агенція» – теорія і практика колективної творчості

Практичне заняття 4. Перспективи розвитку архітектурно-містобудівного середовища

Індивідуальне завдання

Індивідуальна робота у вигляді реферату на тематику особливостей та перспектив формування та розвитку напрямів та течій у розвитку сучасної архітектурної теорії та практики проектування. Зміст індивідуальної роботи повинен відображати опис існуючої проблематики, аналіз наукових досліджень з даної теми, аналіз досвіду проектування та реалізації, систематизацію проєктних принципів та їх використання на практиці, перспективи розвитку та тенденції, висновки.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (екзамен, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості умінь поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;
- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;
- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, здобувачі можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат

повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання		Індивідуальне завдання	Екзамен	Сума балів
Змістовні модулі				
1	2			
20	20	20	40	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	20	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	15	відмінне виконання з незначною кількістю помилок

		виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	14	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	10	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	5	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Методичне забезпечення:

1. Тімохін В.О. Критика сучасних архітектурних теорій: конспект лекцій / уклад.: В.О. Тімохін. Київ: КНУБА, 2005. 44 с.
2. Тімохін В.О. Критика сучасних архітектурних теорій: методичні вказівки до практичних занять і розробки індивідуального завдання. / уклад.: В.О. Тімохін. Київ: КНУБА, 2003. 16 с.
3. Тимохин В.А. Эвристические методы конкурсного архитектурного проектирования. Киев: КИСИ, 1991. 58 с.
4. Тімохін В.О., Шебек Н.М., Малік Т.В. т. ін. Основи дизайну архітектурного проектування: підручник. Київ: КНУБА, 2010. 400 с.
5. Тимохин В.О., Булах И.В. Критика современных архитектурных теорий: конспект лекций / состав.: В.А. Тимохин, И.В. Булах. Киев: КНУСА, 2018. 88 с.
6. Тімохін В.О., Булах І.В. Критика сучасних архітектурних теорій: конспект лекцій / уклад.: В.О. Тімохін, І.В. Булах. Київ: КНУБА, 2018. 88 с.
7. Timokhin V.O., Bulakh I.V. Criticism of modern architectural theories: lecture notes / V.O. Timokhin, I.V. Bulakh. Kyiv: KNUCA, 2021. 92 p.

Рекомендована література

Базова:

1. Фремpton К. Современная архитектура: Критический взгляд на историю развития. Москва: Стройиздат, 1990. 534 с.
2. Вуек Я. Мифы и утопии архитектуры XX века. Москва: Стройиздат, 1990. 112 с.
3. Рябушин А.В., Шукурова А.Н. Творческие противоречия в новейшей архитектуре Запада. Москва: Стройиздат, 1986. 273 с.
4. Дженкс Ч. Язык архитектуры постмодернизма. Москва: Стройиздат, 1984. 182 с.
5. Архитектура Запада. Вып.1-4. Москва: Стройиздат, 1972-1987. 216 с.
6. Гропиус В. Границы архитектуры. Москва: Искусство, 1971. 212 с.
7. Нимейер О. Архитектура и общество. Москва: Прогресс, 1975. 191 с.
8. Культеман У. Кензо Танге: архитектура и градостроительство. Москва: Стройиздат, 1975. 286 с.
9. Бэнем Р. Взгляд на современную архитектуру: Эпоха мастеров. Москва: Стройиздат, 1980. 172 с.
10. Мастера архитектуры об архитектуре. Т.1, 2. Москва: Стройиздат, 1971. 590 с.
11. Стародубцева Л.С. Архитектура постмодернізму. Київ: Спалах, 1998. 208 с.
12. Иконников А.В. Архитектура XX века. Утопии и реальность. Том II. Москва: Прогресс-Традиция, 2002. 672 с.

Допоміжна:

1. Шукурова А.Н. Архитектура Запада и мир искусства XX века. Москва: Стройиздат, 1990. 320 с.
2. Рябушин А.В. Футурология жилища. Москва: Стройиздат, 1978. 148 с.
3. Линч К. Совершенная форма в градостроительстве. Москва: Стройиздат, 1986. 284 с.
4. Concours d'Architecture: 1792 a nos jours. Vol. 1, 2. Tashen. 382 p.
5. Contemporary European Architects. Vol. 1, 2. Tashen, 1995. 176 p.
6. Norberg Shulsc. The roofs of modern architecture. 1985. 286 p.
7. Гидион З. Пространство, время, архитектура. Москва: Стройиздат, 1984. 567 с.
8. Rossi A. Buildings and Projects. Rizzoli. 1985. 319 p.
9. Джонс Дж. Инженерное и художественное конструирование. Москва: Мир, 1976. 426 с.
10. Тимохин В.А. Территориальный рост и планировочное развитие города. Киев: Будивельник, 1989. 104 с.
11. Borusen-Holtmann N. Italian design. Tashen, 1994. 175 p.
12. Dictz M., Monninger M. Japan design. Tashen, 1990. 176 p.
13. The master architect series / Architecture studio: Project and Realizations. Pty Ltd, 1995. 256 p.
14. Гутнов А., Глазычев В. Мир архитектуры (лицо города). Москва: Молодая гвардия, 1990. 350 с.
15. Мазаев А.И. Концепция «производственного искусства» 20-х годов. Москва: Наука, 1975. 197 с.
16. Кальмар М. Современная архитектура Австрии. Москва: Стройиздат, 1986. 207 с.
17. Белоусов В.Н. Современная архитектура Югославии. Москва: Стройиздат, 1973. 136 с.
18. Крашенинникова Н.Л. Современная архитектура Нидерландов. Москва: Стройиздат, 1971. 127 с.
19. Иконников А.В. Современная архитектура Швеции. Москва: Стройиздат, 1978. 178 с.
20. Иконников А.В. Новая архитектура Финляндии. Москва: Стройиздат, 1972. 164 с.
21. Александров В.А., Хан-Магомедов С.О. Иван Леонидов. Москва: Стройиздат, 1971. 192 с.
22. Волков-Ланнит Л. Александр Родченко. Москва: Искусство, 1968. 174 с.
23. Гозак А. Алвар Аалто. Москва: Стройиздат, 1976. 182 с.
24. Хан-Магомедов С.О. Константин Мельников. Москва: Стройиздат, 1975. 244 с.
25. Смолина Н.И. Традиции симметрии в архитектуре. Москва: Стройиздат, 1990. 344 с.
26. Станькова Я., Пехар И. Тысячелетнее развитие архитектуры. Москва:

- Стройиздат, 1984. 293 с.
27. Мишель Рагон. Города будущего. Москва: Стройиздат, 1990. 212 с.
 28. Бэнэм Р. Необрутализм. Москва: Стройиздат. 162 с.
 29. Пекинская хартия XX конгресса Международного союза архитекторов / Информ. бюллетень. Москва: РААСН, 1999. 48 с.
 30. А.С.С., №7, 2001. Хайтек. С. 22-23; С. 34-35; С. 37.
 31. Малік Т.В. Історія дизайну архітектурного середовища. Київ: 2003. 190 с.
 32. Раппопорт А.Г. Утопическое проектирование: вчера и сегодня / Архитектура и строительство. Тетрадь 1. Отечественный опыт. Вып. 3. Москва: ВНИИТАГ, 1990. С. 27-34.
 33. Jodidio Philip. Contemporary American Architects. Tashen, 1993. 176 p.
 34. Meyhofer D. Contemporary Japanese architects. Benedikt Tashen, 1994. 176 p.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.archdaily.com/>
2. <http://www.greatbuildings.com/>
3. <http://www.en.structurae.de/>
4. <http://www.arcspace.com/>
5. <http://arx.novosibdom.ru/node/1816>